

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. P.**, bytom P., zastúpeného advokátkou Mgr. O., G., proti žalovanému: **P., a.s.**, so sídlom ul. J., IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. E., J., **o uloženie povinnosti poskytnúť informácie**, vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod spisovou značkou 40 Cb 43/2005-146, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. februára 2007, č.k. 8 Cob 81/2006, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **z a m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 424,-- Sk náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd v Trenčíne rozsudkom z 18. mája 2006, č.k. 40 Cb 43/2005-146, zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť žalobcovi informácie súvisiace s predmetom rokovania valného zhromaždenia konaného 4. marca 2002, a to informácie o množstve predaja cementu za prvý polrok 2001 v členení po jednotlivých krajinách, s uvedením odberateľov v členení na domáci a zahraničný trh a po sortimentoch jednotlivých druhov cementu, o štruktúre pohľadávok žalovaného, ich lehoty splatnosti a dlžníkoch, o úveroch s uvedením ich účelu, podmienkach úveru a poskytnutých

zárukách za úvery, o výrobnej spotrebe (náklady na nákup 1GJ, fixných nákladoch, výrobnej spotrebe na 1 tonu cementu, spotrebe elektrickej energie v roku 2001), o finančnej čiastke poskytnutej za marketingové služby obchodnej spoločnosti B., a.s. a o spôsobe reklamy a marketingu, uplatňované na zahraničných trhoch v roku 2001. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému na účet právnej zástupkyne 6 108,-- Sk náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že informácie, ktorých poskytnutie sa žalobca v predmetnom konaní domáha s poukazom na ustanovenie § 17 Obchodného zákonníka naplňajú pojmové znaky obchodného tajomstva. Tieto skutočnosti majú pre žalovaného materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu. V príslušných obchodných kruhoch nie sú bežne dostupné. Žalovaný prejavuje vôľu tieto skutočnosti utajovať a tiež zodpovedajúcim spôsobom zabezpečuje ich utajenie. Predstavenstvo nie je povinné poskytnúť informácie uvedené v petite, lebo ide o prípad, kedy by sa poskytnutím informácie porušil zákon. Úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu (č.l. 151) Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po prejednaní odvolania podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. rozsudkom z 21. februára 2007 č.k. 8Cob/81/2006-178 podľa § 220 O.s.p. čiastočne zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť poskytnúť žalobcovi ako akcionárovi informácie súvisiace s predmetom rokovania valného zhromaždenia žalovaného, konaného 4. marca 2002 o 16.30 hod. v L. , a to informácie o predaji cementu za prvý polrok 2001 v členení na domáci a zahraničný trh, o finančnej čiastke, ktorú zaplatil žalovaný obchodnej spoločnosti B., a.s. za poskytované marketingové služby a o spôsobe reklamy, ktorú žalovaný uplatňoval na zahraničných trhoch v roku 2001. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca ako menšinový akcionár má garantované práva uvedené v ustanovení § 176b ods. 2 Obchodného zákonníka a má aj právo na poskytnutie informácie týkajúce sa hospodárenia a majetkových pomerov spoločnosti. Avšak nie všetky informácie, ktoré žalobca požadoval mali charakter takých informácií, ktoré by potreboval na svoje rozhodovanie pri hlasovaní. Spoločnosť má právo v zmysle § 17 a nasl. Obchodného zákonníka určiť, ktoré skutočnosti sú predmetom obchodného tajomstva a v takom prípade predstavenstvo, ktoré ju navonok zastupuje, môže informovať akcionárov spoločnosti aj o jej hospodárení a majetkových pomeroch v prípustnej miere so zachovaním obchodného tajomstva. Podľa zápisnice z mimoriadneho valného zhromaždenia žalovaného dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa poskytnutia informácie o štruktúre pohľadávok žalovaného s poukazom na lehotu splatnosti s uvedením,

voči komu sú tieto pohľadávky a informácie o výrobnej spotrebe žalovaného na nákup 1 GJ, o fixných nákladoch výrobnej spotreby, o výrobnej spotrebe na 1 t cementu a o spotrebe elektrickej energie v roku 2001, o úveroch s uvedením účelu, o základných podmienkach týchto úverov a poskytnutých zárukách na tieto úvery, o spôsobe marketingu uplatňovaného žalovaným na zahraničných trhoch v členení po jednotlivých krajinách s uvedením odberateľov a v členení po sortimentoch jednotlivých druhoch cementu a to z dôvodu, že tieto informácie neboli žalobcom od predstavenstva požadované, teda nepostupoval spôsobom uvedeným v § 180 ods. 3 a ods. 4 Obchodného zákonníka.

Zmenenú časť rozhodnutia súdu prvého stupňa odôvodnil tým, že formálne bol dodržaný postup podľa § 180 ods. 3 a ods. 4 Obchodného zákonníka. Ide o informácie týkajúce sa hospodárenia a majetkových pomerov, ktorých zodpovedanie v rozsahu, v akom boli formulované nie je spôsobilé porušiť, či ohroziť obchodné tajomstvo. Akcionár má nesporne právo na informácie o hospodárení spoločnosti, a to všeobecné informácie o predaji výrobkov, o vynaložení prostriedkov na marketing a o spôsobe reklamy. Tieto nie je možné akcionárovi odmietnuť bez ohľadu na čas, ktorý uplynul od konania mimoriadneho valného zhromaždenia.

O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a rovnakého pomeru úspešnosti oboch účastníkov v odvolacom konaní tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, v ktorej bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenené, podal žalovaný dovolanie (č.l. 185). Vo svojom rozsiahlom dovolaní poukázal na svoje vyjadrenia k žalobe, v ktorých namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby v tom, že je nesúlady s informáciami ním požadovanými na valnom zhromaždení a tými, ktorých sa domáhal predmetnou žalobou. Odvolací súd potom svojim rozhodnutím nahradil nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, lebo priznal žalobcovi práva nad rámec práv, ktoré sú mu ako akcionárovi garantované zákonom, čo pokladal za rozpor so zákonom najmä s § 17 Obchodného zákonníka a Ústavou SR (čl. 35 ods. 1). Tým súd zasiahol do zákonom chráneného práva žalovaného, ktorý ako jediný v postavení podnikateľa má výlučné právo nakladať so svojim obchodným tajomstvom, má právo jeho utajenia ako aj právo odmietnuť informácie tvoriace jeho obchodné tajomstvo. Žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutú časť rozhodnutia odvolacieho súdu zrušil.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žiadal, aby dovolací súd dovolanie žalovaného v zmysle § 243 ods. 1 O.s.p. zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie po zistení, že podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je prípustné a že bolo podané včas podľa 240 ods. 1 O.s.p. Preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Predmetom dovolacieho konania je výrok odvolacieho súdu, ktorým zmenil výrok súdu prvého stupňa. Odvolací súd za dôvodný nárok žalobcu pokladal právo na poskytnutie informácie o tom, koľko cementu žalovaný predal za prvý polrok 2001 v členení na domáci a zahraničný trh, o finančnej čiastke, ktorú zaplatil žalovaný spoločnosti B., a.s. za poskytované marketingové služby a o spôsobe reklamy, ktorú žalovaný uplatňoval na zahraničných trhoch v roku 2001.

Predovšetkým dovolací súd zistil z obsahu zápisnice z mimoriadneho valného zhromaždenia akcionárov akciovej spoločnosti P., a.s. zo 4. marca 2002, že zástupkyňa žalobcu na tomto zhromaždení v rámci prejednávania jednotlivých schválených bodov programu vzniesla požiadavky na informácie, ktoré sú predmetom dovolania.

K bodu č. 3 programu - Vysvetlenia k polročnej správe - o hospodárení za prvý polrok 2001 zverejnenej v Obchodnom vestníku, zástupkyňa žalobcu požiadala o poskytnutie informácie o objeme predaja v rozlíšení na export a domáci predaj a o úveroch.

K bodu 6 programu - Podrobná správa predstavenstva o spôsobe reklamy a marketingu s uvedením cieľových skupín v marketingu a spôsobov realizácie reklamy a marketingu, odôvodnenie poklesu marže za prvý polrok 2001 v predaji výrobkov spoločnosti, zástupkyňa žalobcu požiadala o informáciu o reklame na zahraničných trhoch a o objeme finančných prostriedkov, ktoré žalovaný platí firme B., a.s. za marketingové služby.

Z uvedeného je zrejmé, že žalobca požadoval na valnom zhromaždení informácie, ktoré súviseli s predmetom rokovania. O tieto informácie sa obracal na predstavenstvo ako aj na dozornú radu, ktorej členovia boli na tomto zhromaždení prítomní. Nie je možné súhlasiť s názorom žalovaného, že nie je daný súlad medzi informáciami vznesenými na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti žalovaného a tými, ktoré sú predmetom prejednávania v dovolacom konaní. V tejto časti preto pokladá dovolanie žalovaného za nedôvodné.

Žalobca svoje právo na poskytnutie informácie odvodzuje z ustanovenia § 180 ods. 3 a ods. 4 Obchodného zákonníka. Uvedené ustanovenie umožňuje akcionárovi pomocou poskytnutých informácií na valnom zhromaždení uplatňovať svoj vplyv na spoločnosť, pretože akcionár na rozdiel od spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným nemá oprávnenie na nazeranie do dokladov spoločnosti mimo valného zhromaždenia.

Podľa prvej vety § 180 ods. 4 Obchodného zákonníka (v znení rozhodnom v čase rozhodovania veci) poskytnutie informácie sa môže odmietnuť, iba ak by sa jej poskytnutím porušil zákon alebo ak zo starostlivého posúdenia obsahu informácie vyplýva, že jej poskytnutie by mohlo spôsobiť spoločnosti alebo ňou ovládanej spoločnosti ujmu; nemožno odmietnuť poskytnúť informácie týkajúce sa hospodárenia a majetkových pomerov spoločnosti.

Uvedené ustanovenie umožňuje akciovej spoločnosti možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktoré v prípade ich sprístupnenia verejnosti by mohli spôsobiť spoločnosti ujmu. Žalovaný tvrdil, že poskytnutím požadovaných informácií žalobcovi v znení výroku odvolacieho súdu by sa mohla spoločnosti spôsobiť ujma. Konkurencia by informácie využila na škodu spoločnosti (vyjadrenie zo 6. júna 2002, č.l. 44). Konkrétne akým spôsobom by sa dali využiť poskytnuté informácie o množstve predaja cementu za prvý polrok 2001, o vynaložených nákladoch za služby poskytnuté spoločnosťou B., a.s. a o spôsobe reklamy, žalovaný v konaní neuviedol.

Je nepochybné, že informácia o množstve predaja cementu v 1 polroku 2002 má charakter informácie o hospodárení žalovaného. Výroba cementu je nosnou zložkou podnikania žalovaného. Prostredníctvom tejto informácie akcionár porovnaním s predchádzajúcim obdobím zistí hospodárenie spoločnosti. Vynaložené náklady na marketing ako aj spôsob zvolenej reklamy na propagáciu výrobného programu sú informácie, ktoré sa tiež týkajú hospodárenia spoločnosti. Uvedené náklady na marketing a na reklamu sa uhrádzajú z majetku akciovej spoločnosti a môžu vplývať na výšku zisku spoločnosti.

Teda dovolaním namietané všetky informácie majú charakter informácií týkajúcich sa hospodárenia a majetkových pomerov spoločnosti. S prihliadnutím na ustanovenie § 180 ods. 4 Obchodného zákonníka predstavenstvo nebolo oprávnené poskytnutie namietaných informácií odmietnuť. Tieto informácie na valnom zhromaždení spoločnosti mali byť žalobcovi ako akcionárovi poskytnuté.

Dovolací súd v nadväznosti na výsledky vykonaného dokazovania, ako aj závery odvolacieho súdu má za to, že vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom bolo vecne správne a v celom rozsahu na ne poukazuje. Odvolací súd rozhodol na základe zisteného stavu, zaoberal sa skutočnosťami, ktoré majú vplyv na vyvodenie záverov pre správne rozhodnutie veci. Dovolací súd potom dospel k záveru, že niet dôvodov na zmenu rozsudku odvolacieho súdu, a preto dovolanie žalobcu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, a preto má právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 142 ods. 1, § 224 ods. 1 a § 243b ods. 4 O.s.p.). Žalobcovi

v dovolacom konaní vznikli trovy za právne zastupovanie advokátkou, a to za jeden úkon právnej pomoci, vyjadrenie k dovolaniu z 27. júna 2007 vo výške jednej trinástiny výpočtového základu v sume 1 260,-- Sk a 164,-- Sk paušálnu náhradu hotových výdavkov (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/§ 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), spolu 1 424,-- Sk.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.